

2
СТОР.
**Більярдисти УжНУ –
чемпіони України!**

3
СТОР.
**Тепловізор
несамотності...**

4
СТОР.
**Олександр Шпеник
«Де тільки наші випускники
не працюють!»**

Бакалаври — **рушійна сила** поколінь



О світа... У студентів, які вже майже на фінальній стадії навчання, це слово одразу викликає асоціацію з чотирма роками, довжиною в особливе життя. Чи багато таких, котрі змогли пройти обраний складний шлях до кінця? На поставлене запитання можна відповісти лише з урахуванням багатьох факторів: спеціальності, бажання вчитися, успішності тощо. І насправді університетський етап є тернистим, адже для опанування фаху потрібно докласти чимало зусиль. У підсумку вони дадуть поштовх до вже нового майбутнього, поза стінами ЗВО. Та ми створені для того, аби все життя вчитися. Це складно, водночас цікаво!

Сьогодні рушійною силою нашого (молодшокурсників) майбутнього можна сміливо вважати бакалаврів, котрі старалися опанувати професію та хочуть працювати в нашій країні, стати прикладом для наслідування. Четвер-

токурсники нині є тими, на кого ми сподіваємося. Кожен із них, теперішніх випускників, може проаналізувати, наскільки важко було дійти до кінця, адже справді: складний шлях, де садили зернячко за зернятком, які через певний час давали плоди. А що думають стосовно цього власне бакалаври?

Василь Бесараба (вивчає право), стверджує: легкого в житті немає. «Головне — бажання й старанність. Так, учитися важко, але (із мого досвіду) цікаво. У дружньому колективі працюється весело! Ніколи не забуду викладачів, котрі завжди допомагали в усьому. Найбільше запам'яталися лекції Василя Лемака, які він проводив по-особливному. Своя атмосфера, свої суворі та чіткі правила. Усі сконцентровані, уважні як ніколи. Наставник міг легко звернути увагу кожного студента на щось важливе однією фразою: «Тільки нікому не кажіть». Через теплі спогади та друж-

ний колектив вирішив вступити до магистратури саме тут, в альма-матер».

Своєю чергою, Андрій Голяна (опановує медицину) ділиться, що для нього навчання, напевно, найважче: «Багато матеріалу, практики та безсонні ночі з медичною літературою. Найбільше запам'ятався період, коли намагався вивчити все, аби отримати хороший бал із будь-якої дисципліни. З УжНУ спогадів багато, особливо, коли здобували знання очно, тобто до карантину».

Насамкінець я провів опитування, звернувшись до пів сотні студентів-«фіналістів» нашого вишу, чи складним та цікавим був університетський шлях? Виявилось: 45 % здобувачів фаху навчання видалось важким, але цікавим; 35 % відповіли, що легко тоді, коли вмів правильно розподілити час і розставити пріоритети; 15 % вагалися через розгубленість, а 5 % опитаних стверджували: не змогли пристосуватися до колективу.

Отож загалом можемо підсумувати: альма-матер справді об'єднала наших бакалаврів за 4 роки здобуття фаху. Хоч їхні дороги й розійдуться після університету, але впевнений: випускники зустрінуться ще не раз і згадуватимуть один із найкращих періодів у житті.

...Колись австрійський письменник та журналіст Карл Краус сказав: «Освіта — те, що більшість отримує, багато хто перепадає, та не всі мають». Чудовий вислів для того, аби усвідомити, наскільки багато здобуваємо в УжНУ. Вітаю випускників із цією перемогою в житті. Бажаю плідної праці, аби була спрага досягати надалі ще більших висот! Натхнення та успіху! Пам'ятайте: альма-матер — дім, у якому вас завжди пам'ятатимуть і неодмінно чекатимуть у гості. Цінуємо, любимо, поважаємо. Майбутнє у ваших руках!

Мирослав ЛІСОВИЧ,
студент
відділення журналістики.

Від Кубка ректора до українського чемпіонства!

Тріумфували більярдисти УжНУ



Фото Олега Хававчака

Федерация більярдного спорту Закарпатської області спільно з одним із більярдних клубів Ужгорода та нашим національним університетом організувала Кубок ректора з по-

пулярної настільної гри. Власне сам очільник вишу Володимир Смоланка та його заступник, проректор із науково-педагогічної роботи Олександр Рогач відкрили змагання. У них ви-

ступили близько 20 учасників.

Поединки з комбінованої піраміди видалися безкомпромісними. Часто замість двох партій для визначення переможця доводилося грати навіть три. Спортсмени були сповнені бажання досягти успіху.

А в результаті баталій головним тріумфатором названо представника інженерно-технічного факультету Євгенія Драгулу (на фото). Він посів перше місце. Другим фінішав Михайло Бойко (економічний факультет). Третіми стали Володимир Комарницький (факультет міжнародних економічних відносин) і Тетяна Ганич (медичний факультет), котра, слід зауважити, нарівні з чоловіками.

Загалом усіх переможців знайшли свої нагороди. А зіграний турнір уже передав естафету змаганням вищого рангу – особисто-командно-

му чемпіонатові закладів вищої освіти України серед науково-педагогічного складу. Ці змагання теж із комбінованої піраміди відбулися в Ужгороді.

У чемпіонаті взяли участь 24 більярдисти. Вони представляли команди 8 вищих навчальних закладів України. Найчисельнішим виявився саме колектив господарів з УжНУ. Та важливим був перехід кількості до якості. Зокрема, кілька ужнівців потрапили до десятки кращих, а двоє з них стали призерами. Так, Сергій Король (відділ постачання) здобув третє місце й завдяки набраним очкам очолив всеукраїнський рейтинг. А вже згаданий Є. Драгула взагалі дійшов до фіналу, де в завершальному матчі виявив неабияку психологічну витримку й у трьох партіях здолав экс-першого проректора з адміністрування Національ-

ного авіаційного університету, нині заступника голови Рахункової палати Андрія Майснера – 8:6, 8:0 і 8:6. Високі спортивні результати показали й інші наші представники.

Усі тріумфатори отримали кубки, грамоти й медалі від Федерації більярду України. А її представники запросили новоспечених чемпіонів-ужнівців відстоювати звання на наступних змаганнях, які невдовзі відбудуться в Луцьку.

Від імені ректора УжНУ В. Смоланки його заступник, проректор О. Рогач вітав усіх учасників і власне команду рідного вишу, за котру виступали: Євгеній Драгула, Сергій Король, Юрій Левчак, Володимир Комарницький, Тетяна Ганич, Ярослав Світлик, Юлій Гойдаш, Олег Хававчак, Святослав Кутчак і автор цих рядків.

Володимир ТАРАСЮК,
учасник змагань.

Вибори ректора. МОН оголосило конкурс на заміщення посади ректора Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет». У зв'язку із цим ректор УжНУ, професор Володимир Смоланка підписав наказ, відповідно до якого 9 червня 2021 року відбудуться вибори очільника вишу. Також створено організаційний комітет із проведення виборів керівника.

Пішов у засвіти Іван Скрябін



Фото: Медіацентр УжНУ

6 травня на 89 році в результаті важкої хвороби завершив життєвий шлях Іван Скрябін. Він був першим майстром спорту СРСР із волейболу в Західній Україні, членом збірної УРСР, молодіжної збірної колишнього Радянського Союзу, Уккрати ДСТ «Колос», головним тренером збірної команди Уккрати «Колгоспник», головою федерації волейболу Закарпаття та довгий час був тісно пов'язаний і з нашим уні-

верситетом. Зокрема, у 1957–1999 рр. працював викладачем кафедри фізичного виховання. А ще тренував легендарну команду волейболістів-працівників альма-матер, яка неодноразово тріумфувала у всесоюзних баталіях із-поміж колективів викладачів. Крім того, упродовж 44 років роботи І. Скрябіна в нашому закладі чоловіча та жіноча команди вишу з волейболу 35 разів ставали чемпіонами області.

Іван Іванович завжди ділився досвідом із молоддю. Фахівця запам'ятаємо як безмежно закоханого у волейбол; доброзичливу та чуйну людину.

Володимир ТАРАСЮК,
член Асоціації спортивних журналістів України,
заступник голови Закарпатської обласної організації АСЖУ.

Не стало студентки Анастасії Потапської



Цього місяця університет сколихнула надзвичайно сумна подія. В інший світ відійшла дівчина, яка тіль-

ки-но вступила до нашого вишу. Анастасія Потапська вивчала міжнародні економічні відносини та мала великі плани на життя. Але сталося те, до чого не був готовий ніхто...

Викладачі та однокурсники Анастасії назавжди запам'ятали її як світлу людину з добрим серцем. Немає слів, щоб висловити всю скорботу...

Діти не помирають, вони стають янголами та спостерігають за нами з небес. Вічна пам'ять, хай земля буде пухом, Настінько!

Мирослав ЛИСОВИЧ,
студент
відділення журналістики.

День Європи

15 травня Ужгородський національний університет разом зі всією Україною відзначив День Європи.

Завдяки послабленню карантинних обмежень удалося організувати захід наживо біля головного корпусу вишу. У ньому взяли участь представники ректорату, декани та викладачі, студенти, а також гості – начальник управління євро регіональної співпраці Закарпатської ОДА Олександр Білак, директор Центру європейських проектів м. Варшава Лешек Буллер і голова представництва Програми транскордонного співробітництва Польща – Білорусь – Україна у Львові Ольга Парасоцька.

Після вітальних слів частина студентів змагалася у грі-вікторині «Alias» за європейською тематикою. Інші учасники заходу долучилися до акції з озеленення університетської території. Керівники вишу разом зі студентами висадили кілька сотень дерев та кущів поблизу головного корпусу УжНУ.

Валерія МАЦОЛА,
студентка
відділення журналістики.

У Валентини Кулигіної – ювілей



ВІТАННЯ

День народження зустріла лікар-стоматолог, доктор медичних наук, професор кафедри терапевтичної стоматології, автор 173 наукових праць, 10 навчально-методичних посібників, 12 нововведень і патентів на винахід та корисну модель.

Валентина Миколаївна народилася 9 травня 1951 року в с. Холмське Одеської області. 1973-ого закінчила навчання в Одеському медичному інституті ім. М.І. Пирогова. Після цього впродовж 15 років працювала в практичній медицині.

1988 та 2004 рр. нинішня ювілярка захистила дисертації на здобуття наукових ступенів відповідно кандидата й доктора медичних наук. Наступного року В. Кулигіній присвоїли вчене звання професора кафедри терапевтичної стоматології. А в 1989–1996 рр. Валентина Миколаївна працювала асистентом кафедри терапевтичної стоматології в Кримському державному медичному університеті ім. С.І. Георгієвського. Також 18 років трудилася завідувачем кафедри терапевтичної стоматології Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова, а з 2015 р. й до нині – професор кафедри терапевтичної стоматології Ужгородського національного університету.

Колеги, учні бажують ювілярці міцного здоров'я, суцільних радощів та барвистих фарб у житті. До привітань приєднується й «Погляд»!

За інформацією стоматологічного факультету підготувала Сніжана БЕЗКРОВНА,
студентка відділення журналістики.



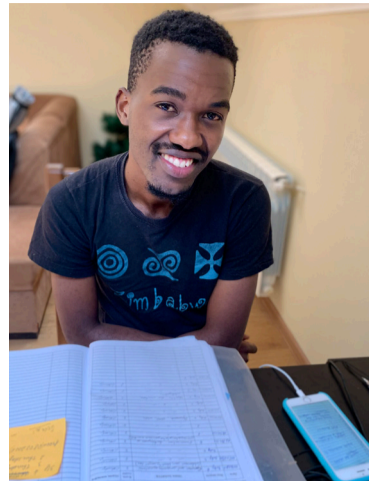
ФОТОФАКТ

Фото Христини Сібулатової

На честь відомих медиків-гінекологів – професорів Михайла Ганича, Миколи Бакшеєва та доцента Юрія Бобика – відкрили меморіальну дошку. На захід з ініціативи Федора Попа, колишнього старшого викладача кафедри акушерства та гінекології нашого ЗВО, зібралися рідні, учні та лікарі, котрі приїхали навіть із Києва... Священники освятили обласну медичну бібліотеку. Праці згаданих організаторів охорони здоров'я на Закарпатті та науково-педагогічних працівників УжНУ можна побачити в книгозбірні, а меморіальну дошку встановлять в міському пологовому будинку.

Михайло КОШТУРА,
Христина СІБУЛАТОВА,
студенти
відділення журналістики.

Тепловізор несамотності, або Дещо про міжнародні профілі УжНУ



Гармонія буває тільки між тими, у кого всередині схожі ноти або поєднані для змішування відтінки спектрального кола. З університетами відбувається схожа алхімія. Можна, звісно, жити й самотнім вовком та вимірювати ефективність на око, а можна скористатися, приміром, якщо метафорично, тепловізором несамотності. Робити виміри перспектив і перевіряти ймовірні втрати тепла у вишівському середовищі легше з партнерами. УжНУ активно розвиває міжнародну співпрацю за різними напрямками та буде спільно з однодумцями фортецю освіти й науки...

4 кити прихильності

Народитися в іншій країні, приїхати до Ужгорода та настільки в нього закохатися, щоб захотіти тут залишитися назавжди. Так роблять деякі колишні іноземні студенти альма-матер. Вивчили мову — і готові викладати тут. Інтернаціоналізація діяльності вишу та його міжнародне позиціонування впевнено тримають пальму першості. Цей пріоритет утілюють за кількома напрямками. Передусім — в освітній галузі. Проректор із науково-педагогічної роботи Мирослава Лендьял зауважує: «Ідется про залучення до навчання в нашому виші студентів-іноземців (їх наразі — понад 1700), про розширення іноземного лекторату. Плануємо створити програму підтримки зарубіжних професорів, які читатимуть лекції в УжНУ. Також підтримуємо ініціативи академічної мобільності у форматі «Еразмус+», семестрового навчання, постійно вдосконалюємо програми подвійних дипломів тощо, аби студенти могли навчатися й за кордоном. Останнім часом, звісно, це було переважно онлайн, але сподіваємося: скоро повернемося до звичного режиму й наша молодь таки помандрує за знаннями й до інших країн». Другий кит, на якому тримається весь ентузіазм альма-матер, — міжнародні проекти. Нині у виші координують 13 таких. «Гадаю, жодна установа в нашому регіоні не має такої проектно-історії, як Ужгородський національний», — висновкує М.Лендьял.

Одним абзацом

■ **Вітання ветеранів.** Цього-річ через епідемію коронавірусу масштабних святкувань до Дня перемоги над нацизмом у Другій світовій війні не влаштовували. І все ж профспілка викладачів та співробітників УжНУ на чолі з

По-третє, слід згадати про активну участь альма-матер у міжнародних рейтингах. Щороку її позиції підвищуються. «За критерієм саме міжнародної діяльності УжНУ входить до десятки найефективніших університетів України. Думаю, то ще не найвища планка, якої можемо сягнути», — додає проректор.

Четвертий пріоритет, започаткований цьогоріч, — можливості професійного стажування для здобувачів фаху, проходження практики в зарубіжних компаніях, що діють в Україні. Наприклад, у березні для молоді виш організував онлайн-вебінар із міжнародною компанією «Nestlé Бізнес Сервіс Львів (NBS Lviv)». «Вебінар дозволить долучитися до стажування в різних куточках України до роботи цієї компанії. Тобто ми створюємо можливості, щоб наші студенти були конкурентоздатними і в Україні, і за кордоном; щоб могли слухати лекції і тутешніх чудових викладачів, і зарубіжних; зрештою, щоб ужнівці легко комунікували з однолітками, котрі навчаються в нашому ЗВО й родом із різних країн світу», — підсумувала Мирослава Олександрівна про такі ось чотири кити прихильності до пріоритетів в УжНУ.

«Сонце» зі спорткомплексу та розумні лічильники

13 міжнародних проектів... Цифра, за якою криється безмірність ентузіазму, відкривається простір величезної відповідальності, а в нагороду дістається визнання, показник міжнародної довіри. Спільно з партнерами з Угорщини, Словаччини, Румунії, Молдови, Німеччини, Великої Британії та інших країн представники альма-матер виконують проекти у сферах освіти, науки, інфраструктурного поступу. Ініціативи втілюють за транскордонними та програмами різних європейських фондів. «Наші міжнародні проекти охоплюють широкий спектр, починаючи модернізацією освітніх навчальних програм, промоцій; продовжуючи збереженням спільної культурної спадщини, вивченням стратегії європейської інтеграції до таких актуальних наукових проблем, як дослідження геному людини на транскордонній території, пи-

тання очистки води, боротьби зі стихійними лихами, моніторингу надзвичайних ситуацій; завершуючи енергоефективністю та енергозбереженням. Сьогодні остання стає важливим завданням для багатьох держав. І університети не можуть залишатись осторонь», — констатує Оксана Свеженцева, начальник відділу міжнародних зв'язків УжНУ.

Альма-матер не залишається осторонь енергоефективності та енергозбереження вже давно. Особливо активно працює в цьому напрямку останні кілька років. Діють міжнародні проекти за підтримки грантів за відповідною тематикою. Серед таких, до прикладу, «Нові енергетичні рішення в Карпатському регіоні (NESICA)» (повинен сприяти енергоефективності та енергозбереженню через практичну та освітню складові). В УжНУ невдовзі почнуть установлювати систему сонячних панелей та теплових насосів, які обігріватимуть приміщення та підігріватимуть воду в басейні спортивного комплексу.

...Мені вдалося побувати там, де побувати майже нереально. В одній з електроцифрових на «БАМі!» Там (як і на всіх 48 будівельних об'єктах університету) установлені лічильники з GSM-модемом, що передають покази через Інтернет. У вересні-жовтні 2021 р. планують запустити й адміністраторський центр із відповідним програмним забезпеченням. Усе це — за проектом «Розумна енергія транскордонного співробітництва».

Схожих ініціатив — безліч. І нам не вистачить навіть газети, аби в одному номері повідомити про всі. Чекаємо, доки сонце «грітиме» спорткомплекс; і вже, як той розумний лічильник, наможемо ще кілька кіловат переваг рідного вишу...

Джордж із Зімбабве

Він чудово розуміє українську, ба більше — сам нею спілкується! Джордж Куодза родом із Республіки Зімбабве. Навчався рік у Луганську, далі доля привела до УжНУ. Тут юнак здобув вищу освіту. Нині завершує інternатуру за спеціальністю «Сімейна медицина».

«Я мав змогу викладати й зрозумів, що це мені подобається! Я можу ділитися знаннями з інши-

ми. А ще мені дуже комфортно в академічній атмосфері. Тому хочу зробити кар'єру педагога та, сподіваюся, колись стану й професором. Майбутня дисертація буде зосереджена на важливості профілактики, бо вона краща ніж уже лікування. І якщо пацієнти це усвідомлюють, ми можемо продовжити тривалість життя. Крім того, акцент на профілактиці дозволяє бути більш орієнтованими на конкретну людину та покращити якість медичної допомоги», — запевняє Джордж.

Ще іноземець розповів африканське прислів'я: «Якщо хочеш іти швидко — іди один, якщо хочеш іти далеко — іди разом». Вірю: ця подорож не лише для мене, а й для всіх нас».

Немобільний рік мобільності

Через карантин не можна було активно їздити іншими країнами. Утім, Ганна Мелеганіч, доцент кафедри міжнародних студій та суспільних комунікацій факультету історії та міжнародних відносин, упродовж року мала 2 міжнародні стажування. За програмою «Еразмус+» у місті Пітешть (Румунія) віртуально організували Тиждень міжнародної мобільності. «Мені здається, вийшло навіть цікавіше, ніж було б офлайн, адже могли поспілкуватися з представниками понад 15 країн. Це приблизно 80 учасників. Якби комунікували наживо — то прийжджали б у різні тижні, не могли б побачити та почути одне одного».

Крім того, ще торік Г.Мелеганіч виграла стажування в університеті в Брно (Чехія). Звісно, не вдалося їздити аж так часто, але й онлайн-формат не став перешкодою досягати поставлених завдань. «Сучасні засоби зв'язку сприяють. Мабуть, знаю вже всі. Обирала найзручніші. Можливо, безпосереднє спілкування було б цікавішим, та знову ж: Інтернет дозволив обмінятися досвідом із такою кількістю представників Чехії, що не вийшло б наживо», — аналізує співрозмовниця. І немобільний рік мобільності точно занотує собі як особливий період життя.

DESTIN: більше практики та свободи

а завідувачу кафедри квантової електроніки Іванові Шафраньшу присвоєно почесне звання «Заслужений працівник освіти України». Пишаємося, що в нас є такі талановиті й авторитетні викладачі, які здійснюють ваго-

На відділенні журналістики триває проект «DESTIN— Журналістська освіта задля демократії в Україні: розробка стандартів, добросеснності та професіоналізму». Комунікують із багатьма зарубіжними вишами.

Завідувач кафедри журналістики Юрій Бідзіля розповів про головні цікавинки ініціативи. «Перша — ми стандартизуємо програми відповідно до європейської освітньої системи і європейського інформаційного простору. Тобто йдеться про вимоги ринку та вимоги до того, яким повинен бути сучасний медійник. Важлива проблема — студентоцентричність. Активніше почали залучати студентів до вибору дисциплін. Також запрошували роботодавців, аби й вони запропонували зміни до навчальних планів. Гадаю, у результаті таких проектів будемо ще ближче до європейської системи освіти й медіапростору. Це все суголосно з тим, що відбувається в Україні. І наші прагнення інтегруватися до Європейського Союзу».

Крім того, відділення вже отримало перший транш техніки: два потужні професійні комп'ютери з ліцензійним забезпеченням. «Матеріальна складова, безперечно, — важлива, однак нам важливо змінити саме стереотип, що викладач є ментором, а студент — підлеглим; натомість щоб була консолідація, тобто студент — партнер у навчальному процесі», — резюмував Ю.Бідзіля.

Економіка на виноградниках

Третьюкурсниця Іветта Горкі брала участь в академічному обміні в 2020 році. Потрапила до іншої країни напередодні першого тотального карантину. «Мені пощастило поїхати до Хорватії, до міста Пожега. Навчалися там упродовж семестру. Пригадую: ми тільки туди прибули й нам практично одразу провели екскурсію до виноградників та на виноградний завод. Пропонували дегустацію, розповідали про історію заснування виноградників, технологію приготування вина. А щодо власне навчання, то цікаво було послухати тамтешніх викладачів. Вони лояльні, усе добре пояснювали — так само, як і наші наставники на економічному факультеті. Тобто різниця була відчутною лише в мові викладання. Зате підтягнула англійську!» — поділилася враженнями дівчина.

Тож альма-матер продовжує торувати шлях міжнародними стежками. Стає дедалі потужнішим будівничим своєї фортеці освіти й науки. Утім, знає: один не воїн... І пригадує, як там говорив Джордж? Сам ідеш швидше, а в компанії з іншими — далі... **Мирослава ГАРАЗДІЙ,** «Погляд».

Тамарою Суран привітала ветеранів (а їх лишилися одинадцять), відвідавши кожного особисто.

Марія БОНДАРЕНКО,

студентка відділення журналістики.

■ **Відзнаки.** До Дня науки Пре-

зидент України відзначив провідних громадян держави. Найвищі державні нагороди здобули й науковці альма-матер. Так, завідувач кафедри обліку і аудиту, професор Йосип Даньків став заслуженим економістом України,

а завідувачу кафедри квантової електроніки Іванові Шафраньшу присвоєно почесне звання «Заслужений працівник освіти України». Пишаємося, що в нас є такі талановиті й авторитетні викладачі, які здійснюють ваго-

мий внесок у загальнонаціональний та регіональний розвиток і прогрес науки. Дякуємо за вашу плідну працю! **Сніжана БЕЗКРОВНА,** студентка відділення журналістики.

Олександр Шпенник: «Де тільки наші випускники не працюють!»



Українсько-угорський навчально-науковий інститут був створений спочатку як факультет у 2008 році. А з 2012-ого підрозділ незмінно очолює доцент О.Шпенник. Пропоную читачам розмову з директором УУННІ.

— Олександр Оттовичу, карантин суттєво вплинув на безпосередню комунікацію. Нещодавно Ви сягнули піввікового ювілею, то принагідно тепер, при зустрічі, долучаюся до привітань, які, ще, певен, лунають на Вашу адресу. Що для Вас ці 50 років і як для керівника підрозділу, і як для звичайної людини?

— Якщо відверто: у 50 почуваюся так само, як і в 49. Якихось нових вражень не маю. Коли говорити серйозно: хочу робити те, що продовжував робити. Головні пріоритети залишаються незмінними: сім'я, друзі, успіхи в праці, можливість творити щось хороше для своїх знайомих, рідних...

— Інститут, який Ви очолюєте, ще не має великої історії, але він динамічно розвивається. Про це можуть розповідати із численних заходів, які принаймні до пандемії були доволі частими.

— Так, до пандемії ми проводили 150–160 заходів на рік. Вони пов'язані з міжнародними зв'язками, конференціями, зустрічами зі школярами тощо. Головна робота спрямована на дві основні складові: забезпечення навчального процесу та розвиток наукової діяльності. У плані навчання в умовах карантину передусім дбали про безпеку. Коли дозволяла ситуація, займалися з малою кількістю студентів, а в цілому виму-

шені були «переміститися» в онлайнний формат. Стосовно останнього, то є й позитив: багато здобувачів фаху краще себе розкрили при захисті дипломних робіт, представлених досліджень на наукових конференціях. Однак маємо й недоліки. Це — неможливість безпосередніх контактів. Також суттєво постраждала практика, адже її не можна було проходити в школах, музеях, інших закладах. Утім, плідно працювали в науковому секторі, про що свідчить значна кількість публікацій. Крім того, розвиваємо міжнародну кооперацію, зокрема обміни викладачами, студентами зі складовою стажування. На жаль, цьогоріч через пандемію така інтенсивність знизилася. Та будемо чекати кращих часів. У планах — і подальше вдосконалення матеріально-технічної бази, зокрема фізичної лабораторії, Центру гунгарології з відповідними науковими напрямками, успішне продовження роботи Європейського Центру сертифікації мов (ECL) тощо.

— Щодо європейського вектора, то з ким насамперед співпрацюєте за кордоном?

— Ураховуючи назву інституту, то очевидно, що практично з усіма угорськими вишами, а також з Академією наук Угорщини. Я, до речі, є членом президії закордонної Академії наук Угорщини та Угорської ректорської конференції. Інший блок співпраці охоплює насамперед контакти з колегами зі Словаччини, Румунії, Сербії. Крім цього, за програмою Європейського Союзу «Еразмус+» здійснюємо обмін викладачами та студентами з інших університетів, зокрема, з італійськими.

— Міжнародний досвід допомагає в розв'язанні питань, пов'язаних із працевлаштуванням випускників?

— Так, але загалом використовуємо для цього широкі можливості. Багато вихованців

трудяться вже з бакалаврськими дипломами. Насамперед готуємо фахівців для шкіл. Також студенти займаються науковою діяльністю й потім вступають до аспірантури. Або ж закінчують УжНУ та, до прикладу, працевлаштовуються в транснаціональних компаніях, де потрібні перекладачі. А представники нашого інституту, крім угорської й української, володіють ще англійською, словацькою або іспанською. Саме такі вимоги ставлять роботодавці, тому намагаємося відповідати потребам. Як наслідок, практично всі наші випускники — не без роботи. Хтось трудиться на Закарпатті чи в Україні загалом. А є й ті, хто обрав собі закордонні пріоритети. Де тільки наші випускники не працюють! Зокрема, у відомій південнокорейській корпорації, у модельному бізнесі в Сінгапурі, навчаються в аспірантурі в Будапешті...

— Різнібічну підготовку фахівців важко уявити без науково-педагогічного складу...

— У нас вирівнялася ситуація: багато є і молодих викладачів, і з досвідом. Середній вік наставників — у межах 42 років. Інше питання: важкою є педагогічна перспектива як така, зважаючи на вітчизняні реалії. Однак допомагають міжнародна кооперація, можливість отримувати гранти, що дозволяють активно розвиватися і в науковому плані, і фінансово покращувати забезпечення.

— Наскільки важко викладачам працювати із сучасною молоддю, котра зі школи приходить не завжди достатньо підготовленою?

— Щороку складається по-різному. Є сильніший курс, приходять і слабші. Та переважно вступниками задоволені. Викладачі допомагають їм швидше зануритися в наукову діяльність, кооперація з угорськими вишами теж сприяє забезпеченню якісного навчального процесу. Десь,

можливо, більше дається взяти занепад точних наук у школі (маю на увазі, що учні не бачать великих перспектив вивчати, скажімо, ту ж фізику), і юнаки та дівчата вибирають спеціальності, які вибирають. Та то вже загальнодержавна проблема.

— А ще загальнодержавною є проблема угорсько-українських взаємин; їх часто ще й штучно підігривають або гарячі голови, або електорально схвилювані політики, або й просто вороги. На Ваш погляд, яку б місію міг у розв'язанні цього питання відіграти Українсько-угорський навчально-науковий інститут?

— Насамперед я б зазначив: із погляду стратегічних інтересів обом державам — і Україні, і Угорщині — не вигідні непорозуміння. До того ж якщо Україна прагне вступити до ЄС, то дружні стосунки між державами стають ще й необхідною передумовою такого процесу. Підозрюю, що лише недруги України або недалекі люди здатні викликати чвари. Та впевнений: міждержавні суперечки мають тимчасовий характер. Отож компромісу вдасться досягти і в мовному, і в іншому питанні. А на прикладі нашого інституту сповна можна показати, як цього досягти.

— А поки Ви з колегами досягаєте у своєму підрозділі свого чергового випуску. Ще немає державних іспитів, захистів наукових робіт, щоб підбити остаточні підсумки, та все ж: яким очікується випуск фахівців-2021 цього літа?

— Маємо 25 бакалаврів та 5 магістрів із математики й фізики. Кілька з них претендують і на червоний диплом. У червні будуть вирішальні державні випробування. Якщо ситуація дозволить, матимемо очні захисти. Та в будь-якому разі всім нашим випускникам бажаємо успіхів в отриманні дипломів! **Володимир ТАРАСЮК,** «Погляд».

Старт із дистанційного навчання

Поради абітурієнтам

Першокурсники через епідеміологічну ситуацію не відчули себе студентами сповна. Навчання в університеті та з телефону вдома — різне! У виші ти також започатковуєш нові знайомства, відвідуєш вечірки. Одно слово, дистанційне навчання не дає змоги достатньою мірою насолодитися життям у ЗВО, відчути ті емоції, які переживав кожен із нас до епідемії COVID-19.

Отож вирішила опитати першокурсників із різних факультетів стосовно їхніх вражень та порад для майбутніх здобувачів освіти в контексті карантинних реалій. Ось що розповіли студенти...

Аліна Мучичка, медичний факультет, спеціальність «Фармація»:

— Трохи незвично починати свій шлях із дистанційного навчання, утрачаємо чимало цікавого з першого курсу. Думаю: на другому буде важче пристосуватися до звичного формату, бо все ж навчання онлайн розслабляє. Сидячи вдома, ми докладемо менше зусиль до здобуття знань.

Моментами навіть заздрити тим курсам, які були перед тобою, тому що вони змогли сповна відчути університетське повсякдення. Не знаю, що порадити, адже навчання — дистанційне. Головне, щоб Інтернет добре працював!

Віта Чулей, філологічний факультет, спеціальність «Журналістика»:

— Коли не знаєш, як це — працювати в очній формі навчання — то тобі легше ніж іншим; ти адаптуєшся до дистанційної, і це стає нормальним явищем. Частково ми обмежені в спілкуванні, але згодом дедалі більше дізнаємося одне про одного. Я не люблю відвідувати вечірки, тому із цим проблем не було. А щодо порад, то можу виокремити тільки одну: не бійтеся висловлювати думку, навіть якщо гадаєте, що вона, можливо, не дуже правильна.

Ольга Федоренко, факультет туризму та міжнародних комунікацій, спеціальність «Готельно-ресторанна справа»:

— Уважаю: значно легше на-

лагодити добрі стосунки з одногрупниками дистанційно, тому цією можливістю потрібно скористатися й спілкуватися якомога більше. Може, це не так звично, як в очному навчанні, але все ж боятися немає сенсу, бо вийде, що всі між собою здружаться і ти залишишся поза колективом. Стосовно порад... Слід розуміти: ми в однакових умовах, немає студентів у «виграшній» позиції. До того ж така форма навчання дається легше.

Павло Пуаш, факультет здоров'я та фізичного виховання, спеціальність «Фізичний терапевт»:

— Шлях із дистанційної форми навчання слід починати одразу з наполегливого підходу, отримувати хороші оцінки, із першого дня себе зарекомендувати, бути активним на практичних заняттях і відвідувати всі лекції. Відчуваю себе «обділено», але в наш час слід приймати все так, як є, та дотримуватися карантинних норм. Сподіваюся, із часом це минеться — і почнеться звичне навчання.

Валентин Некрецій, факультет історії та міжнародних відносин, спеціальність «Історія. Середня освіта»:

— Першокурсникам починати шлях із «дистанційки» — двояко. З одного боку, ти тільки вступив до університету й нічого не зрозуміло: ці всі «болонські процеси», модулі, семінари тощо... З іншого, навчання з дому простіше. Та й загалом: маєш більше часу... Пораду, яку можу дати першокурсникам, — не боятися і не бути напруженим. Університет — не те місце, де бажають зла. Якщо незрозуміло щось — завжди потрібно перепитувати. І навіть під час карантину можна весело проводити час з одногрупниками. Для цього не обов'язково влаштовувати вечірки.

Отже, не бійтеся нового. Не важливо, у якій формі здобуваєте освіту. Головне — будьте старанними, пам'ятайте, що попереду — чергові життєві висоти для підкорення та ваша кар'єра. **Христина СІБУЛАТОВА,** студентка відділення журналістики.

Одним абзацом

■ **Вакцинація.** Уже два місяці працівники нашого ЗВО роблять щеплення від COVID-19. За словами проректора з науково-педагогічної роботи Мирослави Лендвел, вакцинацію від хвороби вже здійснили понад 450 працівників університету. Пункт щеплення розгорнули на факультеті історії та міжнародних відносин (у будівлі ректорату). Закликаємо всіх, хто трудиться у виші, заповнити реєстраційну форму й стати в чергу. Заявки опрацюють та сформулюють списки за пріоритетністю.

■ **Реєстрація.** 11 травня розпочалася реєстрація на складання ЄВІ/ЄФВВ до магістратури. Триватиме до 3 червня 2021 року. Копії заповненої заяви-анкети, документа, що посвідчує особу, картки платника податків та фотокартки можна надати або особисто, або ж надіслати відскановані на офіційну електронну адресу відбіркової комісії факультету (інституту). **Христина СІБУЛАТОВА,** студентка відділення журналістики.

День вишиванки



У культурі будь-якого народу є речі, що яскраво відображають його особливу національну традицію. Вишиванка – яскравий приклад і підтвердження цього. Вона слугує своєрідним унікальним кодом українського етносу із зашифрованими оберегами та знаками. Саме тому в Україні ми відзначаємо це свято (21 травня).

Історія вишиванки витокана сягає в незапам'ятні часи. День вишиванки – поки ще не офіційне й відносно нове народне свято, покликане сприяти єдності. Я дізналася у викладачів та студентів філологічного факультету, чи носять вони вишиванки, які мають у гардеробі та які люблять. Ось що почула у відповідь...

«Дуже люблю вишиванки, вважаю їх найкращим варіантом святкового вбрання, поєдную з різним одягом. Маю три такі сорочки й дві сукні. Беру їх із собою в робочі й приватні поїздки, одягаю з нагоди важливих подій, на свята. Наприклад, перед пандемією одна із сорочок «побувала» зі мною у Швеції, пізніше в ній же захистила дисертацію. Одну сукню придбала для весільної фотосесії, другу купила напередодні Великодня. Мої вишиванки гарно виконані, на якісній тканині, водночас їхні орнаменти доволі універсальні, бо ж придбала сорочки й сукні в магазині, а не замовляла в майстрині. Мрію самостійно вишити. Планую долучитися до студії закарпатської традиційної вишивки «Косиця», що працює в скансені. Тут можна навчитися й, урешті, створити одяг з автентичним орнаментом. Радію: світові й українські бренди оздоблюють убрання вишивкою, вишиванка стала трендом. Водночас не схвалюю примусове масове одягання сорочок чи суконь на різні заходи, зокрема в школах. На мій погляд, саме такі підходи

сприяють закріпленню стереотипів, можуть знецінювати вишиванку. Національний одяг потрібно носити з власної волі, а не з примусу. Чудово, що кілька років поспіль у державі відзначають 21 травня, відбуваються тематичні флешмоби, адже патріотичні свята, неформальні заходи найкраще сприяють популяризації такого вбрання. Важливо, щоб ми свідомо носили вишиванку, цінували її, бо ж Україна – у серці, а одяг удаю підкреслює нашу національність, любов до своєї держави», – зазначила Наталія Толочко, викладачка кафедри журналістики.

«Мені надзвичайно подобається вишиванка. Це дуже вишукане, гарне національне вбрання українців. До душі як традиційна жіноча вишита сорочка, так і сучасні її інтерпретації. У моєму гардеробі – одна біла вишиванка, яку одягаю на урочисті події, свята, зокрема й на День вишиванки. Без сумніву, підтримую це свято. Воно створене на пошанування нашого національного символу, нашого скарбу. А яким файним, навіть розкішним стає Ужгород на День вишиванки, коли діти й дорослі гуляють містом у цьому святковому вбранні!» – поділилася враженнями Галина Шаповалова, доцентка кафедри журналістики.

«Вишиванки дуже люблю. Завжди помічаю, коли люди обирають собі вишиванку не просто для галочки, а зі змістом, символічно. Кожен у моїй сім'ї має таку сорочку: від найстарших до найменших. Це органічно. Як і те, що ми із задоволенням можемо одягати на свята. Маю й особливу вишиванку – виготовлену власноруч моєю бабусею. Сьогодні рідної вже немає, але цей оберіг, який вона залишила, дуже цінний для мене», – розповіла Олеся Барчан, доцентка кафедри журналістики.

Студенти також поділилися міркуваннями. «Для мене вишиванка – не просто кофтинка з візерунками. Такий одяг наповнює серце теплом. До того ж це – завжди особливо в святково. У мене в гардеробі є дві красивезні вишиті сукні, прикрашені традиційним орнаментом, чорними й червоним нитками. Відчуваю, як у візерунках передавали любов до України, як берегли традиції. Дуже подобаються вишиванки, виготовлені різнокольоровим бісером; виглядає вишукано. Однозначно підтримую свято, яке об'єднує український народ

національним духом», – констатувала Юлія Данча, студентка 2 курсу відділення журналістики.

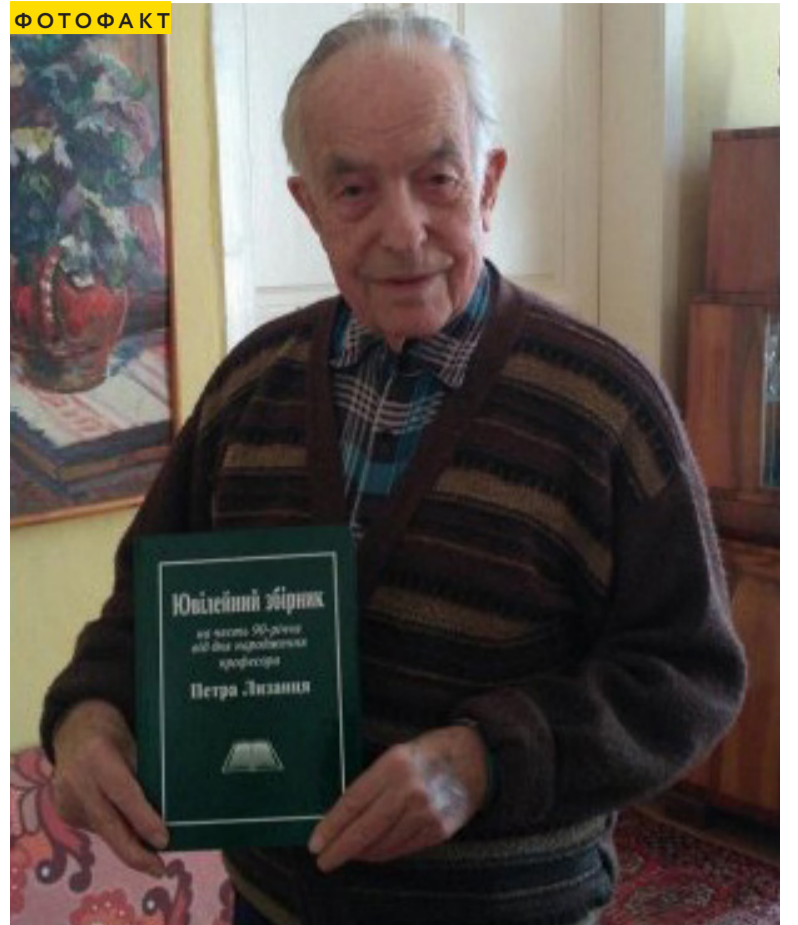
«Обожнюю одягати вишиванку. У мене їх дві, і вони зовсім різні. Одна – гуцульська, а інша вже більше з бойківською вишивкою. Уважаю, що таке вбрання – символ нашої країни. Кожна область має свій орнамент, свою техніку, і це так чудово! Нині можемо спостерігати тенденцію популяризації вишиванок. У мене в селі дедалі більше дівчат самотужки виготовляють парні сорочки на заручини, вишиванки для батьків і просто сукні для себе. Також частіше бачу елементи української вишивки на одязі відомих людей світу. І це не може не тішити, адже про Україну пам'ятають, нашими символами милуються, водночас зберігають національні цінності», – поділилася думками Світлана Дердюк (див. фото), студентка 2 курсу (спеціальність «Середня освіта», спеціалізація «Українська мова і література»).

«Так, звичайно, люблю вишиванку! Гадаю: вишивання – код нації, який передається поколіннями. Маю дві сорочки та дві сукні, і всі вони ручної роботи, адже виготовляли ми їх із мамою. Найбільше подобаються відповідні речі з геометричним орнаментом, особливо з восьмипроменевою зіркою, яку часто називають зіркою Богородиці. Безсумнівно, підтримую День вишиванки й сподіваюся, що в недалекому майбутньому це свято усвідомлено відзначатимуть усі громадяни нашої держави», – наголосила Євгенія Салька, студентка 2 курсу відділення журналістики.

Вишиванка в Україні завжди відігравала вагомий роль. Ніколи не була простою одежиною. Споконвіків уважалася оберегом, символом сім'ї й відображала культурні цінності та надбання українського народу. Старовинну українську хату неможливо уявити без чарівної скрині з акуратно вишитими сорочками для господаря та господині. Кожен колір має своє значення, кожна фігура у вишивці втілює образ предків. Уміння прикрашати сорочки вишивкою – мистецтво, що передається поколіннями. Радіємо, що українці свідомо носять такі сорочки, адже наперед це – символ окремих народів.

Аліса ОСТОЛОШ,
студентка
відділення журналістики.

ФОТОФАКТ



До 90-річчя Петра Лизанця та за внесок в угорську філологію відомого мовознавця, заслуженого діяча науки і техніки України, професора кафедри угорської філології Ужгородського національного університету колеги-наставники зі студентами підготували ювілейний збірник, віддаючи шану авторитетному вченому.

За інформацією Українсько-угорського навчально-наукового інституту УжНУ підготувала Марія БОНДАРЕНКО,
студентка відділення журналістики.

Про катастрофу АЕС – в есе

35 років тому трапився вибух, який сколихнув увесь світ... «Чорнобиль – биль кожного» – конкурс студентських есе під такою назвою відбувся на кафедрі екології та охорони навколишнього середовища УжНУ.

Найпромовистішою, за версією викладачів, була першокурсниця Леся Михалко. «Чорнобиль... Це слово стало символом горя та страждання, покинутих домівок... Скільки б не минуло років, усе одно це слово полум'янітиме чорним вогнищем скорботи. На жаль, із ліквідацією аварії на атомній станції, біда України не вщухла. Уже через дві доби після вибуху рівень радіації в місті Прип'ять перевищував норму

більш ніж у 115 тисяч разів... Найнебезпечніша зона – 30-кілометрового відчуження, площа якої становить 2044 квадратних кілометри. Вона була офіційно визнана непридатною для життя. Урятований світ – найкращий пам'ятник тим, хто загинув у чорнобильському пеклі. Згадуємо про них і робимо все, щоб ніколи в людській історії не повторився Чорнобиль», – наголосила студентка.

Друге місце в конкурсі есе посіла другокурсниця Ірина Гаврилюк, а третє розділила студентка 2-го курсу Людмила Гарапка та першокурсник Назарій Гулій.

Ольга БРАЙЛЯН,
магістр журналістики.

Одним абзацом

■ **Захист.** Оксана Тиховська, доцентка кафедри української літератури, захистила докторську дисертацію у Львівському національному університеті імені Івана Франка. Авторка праці ви-

словлює подяку всім причетним, а ми вітаємо дослідницю з визначною подією. Подальших наукових звершень!

Валерія МАЦОЛА,
студентка
відділення журналістики.

Патентний початок

Права на інтелектуальну власність підтверджуються, зокрема патентами. Попри не зовсім сприятливі для досліджень карантинні обставини, учені УжНУ цього року вже отримали 4 патенти на винаходи й 16 на корисну модель.

За інформацією відділу патентно-ліцензійного забезпечення та комерціалізації альма-матер, найактивнішим є колектив кафедри прикладної фізики у складі А.Погодіна, О.Кохана, М.Філеп, І.Студеняка. Зокрема, плеяда науковців здобула документи на винахід «Спосіб вирощування монокристалів твердих розчинів складу $(Cu_{1-x}Ag_x)7GeSe_5I$ методом спря-

мованої кристалізації з розплаву-розчину», на корисні моделі: спосіб одержання натрію гексатіосилікату Na_8Si_6 та $Na_8Ge_6S_6$, калію гексатіогерманату $K_8Ge_6S_6$. До названого колективу також долучилися Л.Сусліков, П.Куш, Ю.Васько, М.Тімко, П.Копчанський, А.Погодін (патентні щодо застосування полімерного композиту на основі мікрочастинчатого йодидпентаселеногерманату міді Cu_7GeSe_5I , а також срібла $Ag_7Ge_5S_5I$ як матеріалу для твердоелектролітичного джерела енергії), спосіб одержання калію пентатіосилікату хлориду K_7Si_5Cl та інші).

Дослідники з кафедри кван-

тової електроніки О.Шуайбов, О.Миня, Р.Грицак, З.Гомокі, А.Малініна, О.Малінін запатентували спосіб синтезу тонких плівок на основі четверного халько-піриту $Cu_4In_4Se_4$ та синтезу тонких наноструктурованих плівок на основі оксиду алюмінію.

Своєю чергою, на хімічному факультеті запропонували спосіб вирощування монокристалів тетраталію (I) тритіостанату (II) $(Tl_4Sn_3S_3)$ методом спрямованої кристалізації з розплаву-розчину. Ідеться про колектив кафедри неорганічної хімії. Це – Т.Малаховська, А.Погодін, М.Сабов, М.Філеп, Ю.Стасюк, І.Барчій, Є.Переш. А ось на кафедрі органічної хімії

Н.Король, В.Пантьо, М.Сливка, А.Кривов'яз, Г.Коваль, В.Лендел запровадили застосування йодовмісних солей 1,2,4-триазолію як бактерицидів та фунгіцидів.

Учені Ю.Жигуц, І.Опачко (старший), І.Опачко (молодший) із кафедри технології машинобудування інженерно-технічного факультету розробили пристрій для діагностики викривлення хребта.

Команда з кафедри фундаментальних медичних дисциплін медфаку № 2 – Б.Шарга, Є.Лазар, М.Шарга, О.Карбованець – здобули патент на корисну модель «Спосіб зберігання продукції органічного рослинництва».

Водночас фахівці кафедри хірургічної стоматології, щелепнолицевої хірургії та онкогінгивитології Н.Гелей, В.Гелей, Є.Костенко, Т.Безушко визначили спосіб застосування схеми премедикації й місцевого знеболення в пацієнтів із запальними захворюваннями щелепно-лицевої ділянки. А Л.Горзов, Ю.Жигуц, В.Мельник із кафедри терапевтичної стоматології винайшли спеціальний захисний щиток для осіб із погіршенням зору.

Тож перша половина 2021-ого виявилася активною. Так тримати!

Ольга БРАЙЛЯН,
магістр журналістики.

«Зіллюся із серцем народу»

Більше ніж улюблена дитяча авторка...



Пізній вечір. У печі ритмічно потріскують дрова. Обіч (на прохання неньки) перебираю свою дитячу літературу. І серед безлічі видань величезної домашньої бібліотеки щоразу трішки довше зупиняюся на тій, укоханій, що наче вишита нитками, або в стилі «кактуса», де дівчинка з бантом завбільшки в голову біжить кудись із квіткою в руці. А як іще охарактеризувати простий та водночас притягальний стиль «Грай, бджілко!»? Свою настільну книжку дитинства я одразу вгледіла нещодавно й у Народному літературному музеї Закарпаття. Тільки про це згодом. Спочатку було слово... Про 140-річчя Марійки Підгірянки.

Без творів Марії Домбровської-Ленерт свого часу не обходилася жодна читанка. Постать, котра влилася в шкільництво нашого краю лише на 10 років, та проторувала освітню стежину на багато десятиліть уперед. Зокрема, пропагувала новітні на той час методи навчання. Невипадково в секторі краєзнавчої літератури Наукової бібліотеки УжНУ (щоправда, дещо пізніше



через карантинні обмеження) тривала й тематична виставка «Зіллюся із серцем народу». Завідувач відділу Марія Чорній готувала експозицію про свою тезку (байдуже, що майже півторастолітньої часової давнини) з особливою любов'ю. Мовить: «У відділі – чимало видань, де друкувалася Марійка Підгірянки. У неї великий доробок. За час перебування тільки на Закарпатті вийшло більш ніж 100 поезій для дітей. Ми не можемо не ділитися цим. Тим паче, маємо й прижиттєві матеріали відомої постаті».

Хоч Марійка Підгірянки й народилася на Прикарпатті, у с. Білі Ослави, та певний час жила в нашому краї. Працювала в школах кількох районів. Її закарпатський період – 1919–1929 рр. «У той час виходило багато читанок, періодичних видань («Весна», «Пчіл-

ка», «Віночок», «Підкарпатська Русь»). Я, досліджуючи творчість Підгірянки, знайшла такий вислів, де вона пише: хотіла б, щоб «Пчілка» залетіла в кожную домівку. Там друкувалися вірші поетеси, які зігрівали народні серця й допомагали виживати у важкі періоди життя, – додає М.Чорній. – Крім того, на виставці пропонуємо часописи, антології, календарі та місяцеслови. Є й багато літератури, надісланої в межах 20-літньої співпраці з нащадками Марії Ленерт, а саме з музеєм на її честь у рідних Білих Ославах. Хочу звернути увагу на «Читанку» 1932 року. В одному номері – 8 публікацій Марійки Підгірянки. Або ж «Віночок». Неозброєним оком помітно: видання тримало в руках безліч поколінь; його активно перечитували. Римувала авторка й про

природу, край загалом, про церковні свята». А ось про те, щоб закарпатські та прикарпатські діточки могли читати «Робінзона Крузо» українською мовою, М.Ленерт подбала ще в 1924-ому. Тоді вийшло рідкісне видання, яке нині є тільки в бібліотеці УжНУ та в книгозбірні в Празі (там оригінал). Переклад історії про життя британського моряка, котрий після корабельної аварії 28 років жив на безлюдному острові, – одна з перших вітчизняних інтерпретацій роману.

...Якось за філіжанкою кави з неперевершеним ароматом книжкових стелажів (то, здається, уже мій улюблений :) із Марією Іванівною після роздумів про долю Марійки Підгірянки від моєї бібліотечної матусі пролунало: «О, краще запитати когось із кафедри української літератури». Уже наступного дня я телефонувала доценту Олександрі Ігнатович і домовилася про зустріч у Народному літературному музеї Закарпаття. Там і було те побачення з «Грай, бджілко!» (серед безлічі інших видань), що перенесло в дитинство. Викладач тим часом розповіла про 140-річну ювілярку й те, чого принаймні я раніше точно ніде не чула. Знаємо, що спершу М.Ленерт призначили вчителювати до школи в село Зарічово. Далі працювала в Порошкові (Перечинщина). А в 1927–1928 рр. навчала... онуків Івана Франка! Його донька з родиною проживала в Довгому на Іршавщині.

Із малечю Марійка Підгі-

рянки працювала чимало. І писала для них не лише поезії, а й драми. О.Ігнатович розповідає: «Початок ХХ століття, пам'ятаємо, знаменується розвитком психології, психоаналітики. Ці віяння переходять у педагогічну науку. Учителі шукають нові підходи до навчання дитини. У школу потрібно принести драматизацію, тобто драматичний твір. Він став способом виховання дитини в дусі любові до мистецтва, зокрема літературного. У цілому поезія Підгірянки, драматичні тексти – сув'язь мистецтва та педагогіки, із яким Марія Ленерт завітала до дітей нашого краю. Згодом повернулася на Львівщину, Івано-Франківщину для подальшої роботи».

Олександра Ігнатович читає студентам дисципліни, пов'язані з поетичною, драматургічною та педагогічною діяльністю Марійки Підгірянки. У школах відома постать працювала під гаслом «служіння вчителю», а про її літературну творчість Максим Рильський писав: «Справді народна, шира, ніжна, талановита поетеса», яка, відповідно до назви виставки, уміла легко злитися із серцем народу. М.Ленерт є прикладом для сучасників із різних сфер, бо так любити свій фах, ставати в ньому новаторкою та залишатися сміливою – не просто. І це приклад для наслідування: трішки більше ніж просто улюблена дитяча авторка...

Мирослава ГАРАЗДІЙ,
«Погляд».

Запрошуємо!

DESTIN + День відкритих дверей у медійників = правильний вибір абітурієнта

На відділенні журналістики УжНУ знову на повний голос наживо заговорили про медіасферу. Традиційно не традиційно провели День відкритих дверей за міжнародним проектом DESTIN (реалізується з 2018 р.), спрямованого на модернізацію освітніх програм із журналістики відповідно до європейських стандартів, наближення начальних планів до потреб медіаринку.

Захід розпочав завідувач кафедри журналістики, професор, керівник проекту від УжНУ Юрій Бідзіля. Він привітав присутніх, окреслив здобутки DESTIN. А координаторка ініціативи, доцентка вищезгаданого підрозділу Галина Шаповалова виступила з презентацією, де докладніше розповіла про напруження (зокрема, модернізацію освітніх програм бакалаврату та магістратури).

Також дистанційно до заходу долучився й керівник проекту BATH SPA UNIVERSITY Іен Гагд. Згодом враженнями від навчання за новою програмою поділилися першокурсники відділення журналістики Віта Чулей та Мирослав Лисович, а про магістратуру розповіла Ольга Богославська.

Далі відбувалася дискусія за темою: «Підготовка професійного медійника: очікування абітурієнтів, студентів та потреби медіаринку».

Говорили про важливість діяльності, особливо профе-



Про магістратуру розповідає Ольга Богославська

сійності журналіста, запрошені гості. Зокрема, Ігор Шинкарук, заступник голови Закарпатської ОДА, наголосив на подальшій тісній співпраці – студенти зможуть практикуватися в обласній адміністрації. Крім того, виступали й Мирослава Лендьял, проректорка з науково-педагогічної роботи; Тетяна Вашаргелі, заслужена журналістка України, головна редакторка телеканалу «TV21 Ungvar»; Євген Тичина, продюсер філії АТ НСТУ «Закарпатська регіональна дирекція»; Віталій Мещеряков, голова Закарпатської обласної організації

національної спілки журналістів України. Також завітали й випускники. Зокрема, журналіст Ярослав Світлик наголосив на високих технічних можливостях, які нині доступні молоді.

Четвертокурсниця Ірина Немешуца й авторка цих рядків підготували презентацію та коротко розповіли, чим займаються всі роки навчання здобувачі фаху спеціальності «Журналістика» та спеціалізації «Реклама і зв'язки з громадськістю». Презентували й відеозапрошення, у якому Вікторія Кенідра, студентка четвертого курсу відділення журналісти-



Найактивніші учасники проекту від УжНУ: викладачка кафедри журналістики Наталія Толочко, завідувач підрозділу й керівник DESTIN від альма-матер професор Юрій Бідзіля та координаторка, доцентка Галина Шаповалова.

ки, провела віртуальну екскурсію медійними підрозділами вишу.

Згодом абітурієнти безпосередньо відвідали редакцію газети «Погляд», Медіацентр УжНУ, телерадіоцентр. Школярі могли не тільки поспілкуватися зі спікерами, а й відчути себе в ролі радіо- та телеведучих.

День відкритих дверей складався з двох блоків. Так, після полудня викладачі організували зустріч зі студентами та абітурієнтами онлайн. Лаконічно

й цікаво представили результати міжнародного проекту, а першо- та четвертокурсники розповідали про переваги навчання на відділенні.

Практично всі заходи Дня відкритих дверей супроводжувалися активним обговоренням. А це означає: зібралися ті, у жилах яких уже вирує або ще тільки пробивається журналістська чи рекламницька кров!

Тетяна ЛЕСЮК,
«Погляд».

Христина Ярема:

«Філологія – можливість пізнавати, вивчати, змінювати, впливати, надихати, радіти, любити завдяки рідному слову»



Викладачі віддають студентам частинку себе й часто пам'ятають вихованців крізь роки. Та є випускники, про яких з особливою теплотою згадують на факультеті. Серед них на філфаку УжНУ – Христина Ярема, котра завершила українське відділення в 2014 році, а нині успішно вчителює й під час карантину започаткувала дистанційні «Лаконічні уроки з української мови», а згодом долучилася до «Всеукраїнської школи онлайн». Одна з перших моїх статей пов'язана саме з Х.Яремою (та, припускаю, що вона навіть не здогадується про це). Коли я була на першому курсі, тодішня очільниця Наукового товариства студентів та аспірантів філологічного факультету Христина Іванівна завітала до нас і запрошувала долучитися до конференції. Яскрава, комунікабельна, добра дівчина. Такою залишалася в університеті, такою є й уже зі своїми учнями й колегами.

– Як Ви обрали філологічний шлях?

– Я родом із села Драгово (Хустщина). Останні десять років живу в Ужгороді. Після закінчення філологічного факультету одразу почала працювати педагогом-організатором в Ужгородській загальноосвітній школі I–II ступенів № 20 – ліцеї «Лідер». Зараз я – учитель української мови та літератури. Наприкінці дев'ятого класу почала писати поезію. І це стало однією з причин, чому обрала відповідний підрозділ. Моя мама також є вчителем, тож узяла з неї приклад. Загалом люблю працювати з дітьми, умію знайти спільну мову. Філфак дав мені багато чого, зокрема хорошу базу для педагогічної кар'єри. З іншого боку, мала змогу розвиватися в громадській діяльності, виявляти організаторські здібності, публічно виступати, працювати над собою й удосконалюватися.

– Чим запам'яталися студентські роки?

– Різними цікавими заходами, організацією щорічних днів першокурсника, філолога, студентських конференцій. Пригадую також гуртожитські будні. І звичайно, пари з крутими викладачами, у яких ми навчилися багато чого. Із теплотою згадую різні історії, пригоди, досвід роботи в профкомі й співпрацю з іншими факультетами. Не забуду наших походів, наприклад, один із перших – на Говерлу, подорожі Україною. Були гарні часи.

– Ви ще працювали головою Наукового товариства студентів та аспірантів філфаку...

– Це теж чудовий спогад. Особливо запам'яталася організація студентської міжнародної конференції; сформувалася дуже хороша команда. Гадаю захід відбувся на високому рівні. Дякую всім, хто в той час нам допомагав. Щодо мене – до-

сліджувала назви хвороб народної медицини в українських говорах Закарпаття.

– Після завершення університету відбувається своєрідний переломний етап. Людина вирішує, що робити далі. Чи завжди Ви хотіли вчителювати?

– Учителювати я завжди хотіла, мені до вподоби ця сфера. Люблю працювати з дітьми. Інших варіантів не розглядала. Я бачила себе в школі. У мене були дуже вдалі дві перші практики, що теж підтримало у виборі. Коли поруч потрібні люди, то можна усвідомити, чи це твій шлях. Загалом не звикла затримуватися довго на одному місці. Завжди розвиваюся, вивчаю нове. До прикладу, пройшла курси церемоніймейстера, провела кілька уроків. Мені подобається створювати свято й бути там, де позитив, щирість, повага, любов. Також започаткувала відеопроєкт, тобто новий формат здобуття знань. Трохи по-іншому дивлюся на навчальний процес і роль учителя. Ще займаюся творчістю, зокрема вишиваю, малюю. Був період, коли створювала весільні запрошення...

– А «двійки» учням Христина Іванівна «створювала»?

– Ставлю «двійки» лише за умови недотримання правил гри. Коли починається навчальний рік, обговорюємо зі школярами стандарти поведінки, роботи. Кажу, що я очікую від вихованців, що вони повинні вміти, яким матеріалом володіти. Якщо дотримуються рекомендацій, здобувають відповідний результат – оцінку. Якщо ні, дитина розуміє, чому. Загалом намагаюся бути вчителем-другом-партнером. Звісно, є межі, певна дистанція. Але все ж таки створюю позитивний образ педагога, котрого не потрібно боятися, котрий допоможе, підкаже, скерує, покаже. Загалом у нас дружні стосунки. Є діти, які не працюють, але вони й не ображаються, коли отримують погану оцінку, бо усвідомлюють, чому так.

– А як влилися до викладацького колективу?

– Як на мене, добре. Є колеги-однодумці, на яких можна поклатися, до яких можна піти, і вони з радістю дадуть пораду, підказку.

– Вагомою сторінкою у Вашому житті є волонтерська діяльність...

– Тривалий час я була однією з організаторок акції «Серце до

серця» на Закарпатті. Тепер належу до оргкомітету, але намагаюся разом із колегами та учнями долучатися до благодійних заходів. Уважаю, що головне робити, а не говорити. Добре мовчки допомагати, чим можеш.

– Під час карантину започаткували проєкт «Лаконічні уроки з української мови». Відео мають тисячі переглядів...

– Ідея виникла ще влітку. Уроки створюю за методикою «перевернутий клас», коли учні вдома навчаються самостійно, а в школі під час заняття практично застосовують знання. Адаже одним із недоліків нашої освіти є те, що і учні, і студенти не вміють цього, чекаючи, поки хтось покаже, звідки взяти інформацію. А сісти й віднайти самому, об'єднати – не дуже виходить. Тут треба докласти більше зусиль. Мета уроків – коротко, лаконічно, просто подати матеріал, бо часто діти лякаються правил. Насправді складного немає, потрібне бажання.

– Ролики насичені текстовими примітками, субтитрами, анімацією. Скільки часу йде на підготовку одного відеозапису?

– Зважаючи на те, що я сама складаю сценарій, вичитую, знімаю, монтую, то загалом – до трьох днів. Працюю з відомим додатком «Іншот», намагаюся використовувати всі його можливості.

– Під час карантину для вчителів постало завдання швидкого переходу на дистанційну освіту. Школи застосовують різні методи комунікації з учнями (месенджери, відеоконференції, телефонні консультації). Як проводите уроки Ви?

– Завдяки чудовій роботі нашої адміністрації доволі добре налагодили дистанційне навчання. Проводимо уроки онлайн через додаток «Zoom». Активно використовуємо «Google Classroom», де розміщуємо завдання до теми, відеопідказки, пояснення, презентації. Мета дистанційного навчання – не просто надіслати завдання у систему «Viber». У дитини має бути підтримка 24 години на добу. Бо, скажімо, учень міг не приєднатися до уроку через проблеми з Інтернетом. Сервіси «Google» пропонують багато можливостей, що насправді полегшують роботу вчителя. Слід лише вміти ними користуватися.

– На Вашу думку, як дистанційна форма навчання впливає

на рівень засвоєння матеріалу?

– Усе залежить насамперед від учнів. Зараз у них є можливість зрозуміти, що важливо вміти вчитися самостійно. Педагог дає інструментарій, підказки, шлях, яким необхідно йти. Якщо дитина бере це до уваги, усе вдається. Є школярі, котрі здатні чудово впоратися із завданнями, виконують усе вчасно, а є ті, котрі не хочуть, не мають технічних можливостей. Загалом то складна тема про вміння розвиватися, над яким потрібно працювати і учням, і вчителям, і будь-якій людині.

– У соцмережах помітно, що Ви є прогресивним педагогом, зокрема приділяєте увагу позакласному розвитку учнів. Як удається налагоджувати добрі стосунки з вихованцями?

– Різнобічний розвиток є важливим, тож ми відвідуємо екскурсії, виставки, ходимо в кіно, на природу, бували за кордоном. Мета позакласної роботи – розширювати поле зору дітей, аби вони могли знайти себе, зрозуміти, що близьке їм.

– Вас можна назвати педагогом-новатором. До прикладу, учні створювали вікторини, лепбуки...

– Ігрові форми дозволяють нестандартно провести урок, знайти шлях до запам'ятовування. Граючись, діти можуть вивчити і тему «Апостроф», і «Числівник». Учні різні, тому й методи різні.

– Порадьте молодим фахівцям, як зацікавити учнів.

– Рекомендую бути простими, відвертими, щирими зі школярами, відповідати за свої слова. Важливо розуміти дітей, бо коли вони це відчувають, то відповідають тим же. Потрібно залишатися другом, нарівні, говорити спільною мовою, але не забувати й про те, що ти вчитель.

– Ви – різнопланова особистість. Що надихає?

– Рідні, природа, друзі, слова вдячності, усмішки. І звісно, успішні люди.

– 25 травня – День філолога. Що для вас філологія?

– Філологія – можливість пізнавати, вивчати, змінювати, впливати, надихати, радіти, любити завдяки рідному слову. Із нагоди свята бажаю плекати любов до мови, ділитися нею й у такий спосіб мотивувати інших, щоб охочих знати та берегти нашу мову було ще більше.

Ольга БРАЙЛЯН,

магістр журналістики.

Щастя... Що це таке?

Безперечно, кожна людина хоче бути щасливою, та розуміння цього почуття в усіх різне. Залежить від особистих цінностей, але загалом ідеться про задоволення життям. Таке питання – актуальне. Невипадково у світі відзначають (20 березня) Міжнародний день щастя. Отож я вирішила опитати студентів, що для них означає «бути щасливим» та чи не змінилося розуміння названого стану під час карантину.

Більшість відповідала, це – вірні друзі, близькі поруч, гармонія із самим собою, досяг-

нення успіхів. А під час пандемії юнаки й дівчата почали більше цінувати свободу і, звісно, своє та здоров'я рідних.

«Після введення обмежень більше радію зустрічам із рідними, друзями, знайомими... Щастя – коли всі живі й здорові. І хочеться більше тих побачень, можливостей, просто повернути, що було, мрію знову жити наповну. Правда, лише тоді особливо цінуємо щось, коли втрачаємо», – запевняє Ліліана Добра, студентка факультету іноземної філології.

Дехто стверджував: відчуває

ендорфіни, коли може дозволити собі покупку речей або поїздки на відпочинок. Однозначно карантин вніс корективи, тож, до прикладу, тепер велику цінність мають мандрівки за кордон, адже впливають на формування світогляду та дарують безцінні емоції. «Для мене справжнє щастя – побачити світ, відвідати різні країни, милуватися багатою природою й насолоджуватися іноземними стравами. Під час карантину це бажання не зникло, а лише посилюється», – зазначає студентка першого курсу Наталія Папп.

Крім того, чимало здобувачів фаху стверджували: талант криється в дрібницях. Вони також відчувають щастя, коли допомагають близьким, дарують їм приємні емоції.

Третьюкурсниця Васирина Шишлік додала: «Для мене щастя – розуміти свою потрібність, не бути самотньою, робити людей, котрі поруч, радісними».

Кожен іде своїм шляхом до щастя, але під час цього процесу забуваємо: кращого моменту, ніж тепер, стати щасливим не існує. Якщо не зараз, то коли? Адже не знаємо, що буде завт-

ра. Здається, ось досягнемо того, чого так сильно бажали всією душею, і відчуємо стан блаженства, почнеться справжнє, омріяне життя. Однак на шляху завжди траплятимуться проблеми чи незавершені справи. Вони постійно будуть, адже з них теж складається життя. Не потрібно чекати, коли станемо щасливими, а зрозуміти: час нікого не чекає, отож варто почати цінувати кожен момент, вчити щастя в буденному...

Валерія МАЦОЛА,

студентка

відділення журналістики.

Студент із Йорданії Омар Равашдех:

«Я вільно розмовляю українською»

В ісім місяців на підготовчому відділенні для іноземних громадян та навчання українською мовою на стоматологічному факультеті нашого університету – і йорданець Омар Равашдех защебетав солов'їною. Ми почали бесіду англійською, і за кілька хвилин студент із Західної Азії заявив: «I speak Ukrainian fluently» («Я вільно розмовляю українською»).

– Омаре, дещо дивно, але дехто з українців не може вивчити державну мову. Браво!

– Уважаю, потрібно знати мову. Так краще жити, і це – теж повага до вас. Відповідно до законів Міністерства вищої освіти Йорданії, якщо поїхати навчатися за кордон, слід опанувати фах мовою відповідної країни. Бо український викладач навіть якщо знає добре англійську, все одно зможе пояснити краще рідною мовою.

– Як тоді підтвердити дійсність диплому?

– Потрібно скласти державний іспит англійською.

– Доволі заплутано, але так розвивається мозок. Ти – поліглот. А як вивчав англійську?

– Із першого класу в школі. І маю друзів зі Словаччини. Українську опановував через англійську, бо остання – універсальна. Ще розумію російську, оскільки чув багато слів, дивився фільми. Розумію, що людина хоче, але не може відповідати тільки українською.

– Отже, лінгвістичний

бар'єр подолав. А як загалом адаптувався?

– Насправді, дуже важко, була депресія десь три місяці, поки звик. Як-не-як, свої мова, культура, їжа, усе по-іншому!

– Що спочатку найбільше здивувало в Україні?

– Алкоголь, наскільки багато люди вживають. Це страшно. У нас такого взагалі немає...

– Ти говорив, що не міг звикнути до їжі. А які традиційні страви у вас, у Йорданії?

– Називається мансаф. Рис, м'ясо й збоку сметана, як суп. Необхідно перемішати та їсти. Можна спробувати в арабському ресторані на Корятовича.

– Чудово, що можеш відчувати частину дому в Ужгороді! А українські наїдки куштував?

– Так, багато: борщ, пельмені, вареники, олів'є. Усе смачно, сподобалося. Вареники постійно купую.

– Останній рік виявився важким, запровадили дистанційне навчання. Удалося відвідати Батьківщину?

– Уже два роки не був удома... Міг поїхати, але батьки хвилювалися, аби не захворів дорогою. Я сам вибирав, куди поїхати навчатися й маю відповідати за це.

– Як ставишся до дистанційного навчання?

– Мені було дуже нудно, а ще добре, що вийшов із того періоду без депресії та зі здоровими очима. Мені не сподобалося дистанційне навчання...

– Чому обрав стоматологію?



– Бо це – найкраща робота. У мене брат – стоматолог, із ним усе легше.

– Маєш практику тут?

– Так, була. Наступну влітку проходив на Батьківщині.

– Який предмет найбільше подобається?

– Ортодонція. І ще пізніше вивчатиму ортопедію. Однієї спеціалізації не достатньо, хочу вчитися більше. Я стараюся. Маю всі «п'ятірки». Буду першим іноземцем, який матиме диплом із відзнакою в Ужгороді, якщо так опануватиму фах надалі.

– Це великий труд!

– Але дуже приємно. Бо вчуся насамперед для себе...

Ольга БРАЙЛЯН, магістр журналістики.

В очікуванні літа...

Уже теплі сонячні промені потроху дають про себе знати. І зовсім скоро можна буде прохолодитися купанням, насолоджуватися прогулянками в гори чи мандрівкою полями, не думаючи про те, на котру ж годину в тебе лекція в університеті, відпочивати до теплої півночі й загалом марнувати час як завгодно... Адже літня пора року – чудовий час для справжнього відпочинку та чогось нового.

Я поцікавився в студентів різних курсів нашого університету, чим вони планують займатися впродовж наступних теплих місяців.

Другокурсниця економічного факультету Антоніна каже: «Роботу не шукатиму, бо вже працюю, а в перервах між трудовими буднями планую трохи підтягнути рівень англійської мови, прочитати книжки, які так і не встигла взяти до рук через брак часу у зв'язку з навчанням. Ну і, звичайно, яке літо без моря?! Планую поїхати й трохи відпочити...»

Першокурсниця медичного факультету Євгенія після закінчення літньої сесії відразу хоче взяти абонемент до спортзалу, про який мріяла весь семестр. «Також хочу піти працювати до медичного закладу та, можливо, відвідати курс «Сам собі візажист». У перервах між цим планую їздити на дачу й відпочивати на всі 100. Якщо будуть час, можливість і бажання, то ще братиму участь в організації «Солідарної молоді», – додала дівчина.

Студент першого курсу стоматологічного факультету Андрій має намір зайнятися своїми соціальними мережами, зауважуючи: «Це – моя робота й моє хобі...» Крім того, майбутній фахівець мріє отримати водійське посвідчення та впродовж літа відвідати спортзал.

Бажаю всім, зокрема студентам, утілити плани та відпочити сповна!

Михайло КОШТУРА, студент відділення журналістики.

«Може, чаю?»

Ранок... Прокинувшись, промені сонця відбивають у вікно, через 5 хвилин почнеться онлайн-пара. Заливаю чашку білого чаю водою й приєднуюся до «Google Meet». Хтось мені сказав, що не здатен прожити без філіжанки ароматної кави зранку. Я, своєю чергою, не можу зустріти світанок без гарячого, смачного, духмяного чаю, який допомагає сконцентруватися на навчанні. Це як говорив Лев Толстой: «Я повинен був пити багато чаю, бо без нього не міг працювати. Чай вільніше ті можливості, які дримають у глибині моєї душі».

До того ж чай має безліч корисних властивостей. Так, наприклад, прочитавши коментарі Оксани Ганич, котра була директором НДІ фітотерапії УжНУ, я дізналася, що професорка за допомогою фіточаїв лікувала дорослих і дітей із різними недугами. Виробляла напої тільки за допомогою натуральних лікарських рослин. Радила готувати чай із меліси на ніч; він допомагає боротися з депресією. Зазначала: фіточаї допомагають у профілактиці захворювань, знижують ризик застудитися й позитивно впливають на органи травлення. Важливо й те, що такі напої з деяких рослин можуть

запобігати онкозахворюванням.

Мені стало цікаво, а якому ж виду чаю віддають перевагу студенти УжНУ? Тому вирішила зробити опитування в соціальних мережах. Погляди, звичайно, були різні. Я відкрила для себе безліч цікавих смаків. Мені радили спробувати від рожевого перцю до бергамота. Виявилось, що на першому місці в ужнівців – фруктовий чай: за нього проголосувало 24 %. Чорний чай полюбає 18 відсотків студентів, 16 % віддають перевагу зеленому. Трав'яний чай – 14 %; також 14 % сказали, що люблять усі види чаю. Тільки 4 % п'ють білий, 10 % узагалі не вживають напою.

Якщо кава є приводом для зустрічі, то що тоді чай? Як на мене, це та ж зустріч. Тільки ближчих людей :) І всіх – із Днем чаю (21 травня)!

Віта ЧУЛЕЙ, студентка відділення журналістики.



Найкращий час для змін уже настав

Найсприятливішим для соціального та психологічного вдосконалень є студентський вік (17–23 роки). У представників саме цієї категорії особливо розвинені рівні пам'яті та зосередженості, таким легше навчатися чогось нового й опанувати чергові навички. У цей час також остаточно формується світобачення, інтереси та характер людини. Активно розвиваються й фізіологічні дані.

Отож молоді, амбіційні, енергійні представники студентства підкорюють дедалі вищі вершини й не планують зупинятися на досягнутому. Так, четвертокурсниця відділення журналістики Г.Совбан заснувала свій інтернет-магазин.

«Зазвичай я дуже багато часу провожу в одній із со-

ціальних мереж, – розповідає Галина, – і, гортаючи стрічку новин, якось натрапила на спеціалізовану рекламу. Спершу це була просто зацікавленість, згодом вивчила тонкощі роботи, пройшла курс та обрала базу з найкращих поставальників України. Крім того, щоб заробити гроші, чудовою мотивацією стало прагнення й звільнитися з основної роботи, адже я ще студентка, і нічні зміни важко поєднувати з навчанням. Моя улюблена частина нового проекту – створення дизайну, реклами, колаборація з блогерами. Хоч на перший погляд, робота в Інтернеті проста, та займає чимало часу. Мій онлайн-магазин дозволяє самовдосконалюватися, оскільки тут потрібно не лише виставити дописи з речами, а й

скласти грамотний текст, уміти домовлятися, вести діалог із клієнтами, привертати увагу покупця тощо».

Університетське життя є для студентів чудовою можливістю для розвитку, формування світобачення та здобуття необхідних навичок для дорослого життя, і юна бізнес-леді Г.Совбан є чудовим прикладом представниці з когорти активної студентської молоді.

«Раджу всім спробувати себе в подібному виді підприємництва, бо тут ви нічого не втрачаєте. І головна порада – не зупиняйтеся при перших же труднощах, а вони, запевняю вас, виникатимуть», – каже Галина.

Дар'я ПІТРА, студентка відділення журналістики.

АНЕКДОТИ

Вік повнолітньої людини: 18–44 рр. – молодь; 45–59 – середньовікова молодь; 60–74 – дуже досвідчена молодь; 75–90 – охмарена життєвим досвідом молодь; Від 90 – щаслива старість.

ДО УВАГИ ЧИТАЧІВ!

Читайте «Погляд» на сайті Ужгородського національного університету за покликанням: www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/university-poglyad/issues. А з найважливішими матеріалами номера ознайомлюйтеся на сторінці газети в соціальній мережі «Фейсбук»: www.facebook.com/uzhnu.poglyad.

КРАЩИЙ МАТЕРІАЛ

Кращим матеріалом «Погляду» в #4 (245) редакція визнала публікацію «Білий слід. Штрихи до портрета Володимира Смоланки з нагоди 60-річчя» Володимира Тарасюка.

Найрейтинговіша за кількістю переглядів у фейсбуку – «Великодній рушник УжНУ» Мирослави Гараздій. Вітаємо авторів!

ПОГЛЯД

Орган вченої ради Ужгородського національного університету. Замовлення № 878. Ціна – безкоштовно. Виходить щомісяця. Номер підписано до друку 25.05.21. Засновник і видавець – ДВНЗ «Ужгородський національний університет». 88003, м. Ужгород, вул. Підгірна, 46. Номер надруковано у видавництві «А-Прінт»; 46010, м. Тернопіль, вул. Текстильна, 28. Тел.: (352) 52-27-37, 067-350-17-94. Наклад – 1000 примірників. Формат А 3, 2 ум. друк. арк. Реєстраційне свідоцтво ЗТ № 449/41 від 7.02.2008. Відповідальність за зміст публікацій покладається на авторів. Відповідальна за випуск номера: М.Б.Гараздій.

Головний редактор: В.Ю.ТАРАСЮК.

Художній редактор, кореспондент: Т.М.ЛЕСЮК.

Коректор: М.Б.ГАРАЗДІЙ.

Адреса редакції: 88016, м. Ужгород, вул. Університетська, 14 (ауд. 424).

Поштова скринька: poglyad@uzhnu.edu.ua

Телефон редакції: 067-880-85-71.

